

PARAISTEN KAUPUNKI

KIRJALANSAAREN OSAYLEISKAAVAN MUUTOS

MAANTIE 180 PARANTAMINEN HESSUNDINSALMEN SILLAN KOHDALLA
OSAYLEISKAAVAN SELOSTUS

23.10.2020

313581

REV:

PARGAS
SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN
SAARISTOKAUPUNKI

Tilaajan tiedot

Heidi Saaristo-Levin
Kaavoituspäällikkö
040 488 5888
Heidi.Saaristo-Levin@pargas.fi
Paraisten kaupunki
Rantatie 28
21600 Parainen

Kaavan laatija

WSP Finland Oy
Pasilan asema-aukio 1
00520 Helsinki
Puh. 02 078 6411
Y-tunnus: 0875416-5
www.wsp.com
Petri Saarikoski Arkkitehti SAFA YKS 290
p 040 588 9497
petri.saarikoski@wsp.com

Sisältö

Tilaajan tiedot	2
Kaavan laatija	2
1. Kaavatyön tavoitteet ja lähtökohdat.....	4
2. Osayleiskaavan muutosalueen kuvaus	5
2.1. Muutosalueen luonnonympäristö ja -arvot	5
2.2. Muutosalueen liikennejärjestelyt	5
2.3. Muutosalueen rakennuskanta	6
2.4. Muutosalueen kiinteistöt	6
3. Suunnittelutilanne alueella.....	8
3.1. Maakuntakaava	8
3.2. Vireillä oleva maakuntakaava	10
3.3. Voimassa oleva osayleiskaava	11
3.4. Asemakaavat.....	12
3.5. Rakennusjärjestys	13
3.6. Pohjakartta	13
3.7. Muut suunnitelmat	13
3.8. Linjaus- ja siltavaihtoehtojen vertailu	14
4. Osayleiskaavan muutoksen sisällön kuvaus	15
5. Osayleiskaavan muutoksen toteuttamisen vaikutusten arviointi.....	16
5.1. Aluetta koskevat selvitykset.....	16
5.2. Vaikutusten arviointi.....	18
6. Osalliset ja osallistamisen järjestäminen	25
6.1. Osalliset.....	25
6.2. Kaavatyön vaiheet ja osallistumisen järjestäminen	26
6.3. Muutokset valmisteluaineistoon	26
7. Kaavan toteuttaminen	27
8. Yhteystiedot	27
9. Tausta-aineisto.....	28

1. Kaavatyön tavoitteet ja lähtökohdat

Aloitteen tämän kaavamuutoksen laatimisesta on tehnyt Paraisten kaupunki.

Paraisten kaupunkiin on tarkoitus rakentaa uusi Kirjalansaaren ja Kyrklandet-saaren yhdistävä, Hessundinsalmen ylittävä silta, jota pitkin Saaristotie, eli maantie 180 kulkee Kirjalansaaren ja Kirjalansalmen sillan kautta mantereelle Kaarinaan.

Tarve sillan uusimiselle tuli esiin vuonna 2018. Maantiesiltojen tarkastusohjelman mukaisessa, 27.6.2018 julkaistussa kantavuustarkastelussa tuli tietoon, että nykyinen Hessundinsalmen ylittävä silta ei kestä yli 30m pitkien High Capacity Transport (HCT)-rekkojen painoa. Näiden pidempien ja painavampien ajoneuvoyhdistelmien käyttö Suomen teillä ilman poikkeuslupaa mahdollistui vuoden 2019 alussa voimaan tulleella lakimuutoksella.

Hessundinsalmen sillan ylittävä Saaristotie on Paraisten ja koko Turunmaan saariston ainoa tieyhteys mantereelle, joten tieyhteyden merkitys on huomattava Paraisten kaupungille ja saariston elinkeinoelämän jatkuvuudelle ja tulevaisuuden kehitykselle. Ensiarvoisen tärkeä siltayhteys on sen takana toimivalle suurteollisuudelle, joiden kuljetuksille tieyhteys on korvaamaton.

Kirjalansaaren mantereeseen yhdistävä Kirjalansaaren silta on myös tulossa käyttöikänsä päähän, ja sen uusimista suunnitellaan parhaillaan. Mikäli Hessundinsalmen siltaa ei uusita samanaikaisesti Kirjalansalmen sillan kanssa, Saaristotielle ei voida sallia HCT-rekkojen kulkua Kirjalansalmen siltahankkeen valmistuttua, joten hankkeet ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa.

Valmisteilla olevan tiesuunnitelman ratkaisun mukaan Hessundinsalmen uusi silta rakennetaan nykyisen sillan itäpuolelle ja olemassa oleva silta puretaan. Lisäksi rakennetaan uusi eritasoliittymä ajoramppeineen salmen pohjoisrannalle Kirjalansaaren puolelle, sekä tehdään muita vähäisiä tiealueisiin liittyviä muutoksia.

Tässä selostuksessa kuvatulle osayleiskaavan muutosalueelle ollaan näiden muutosten toteuttamiseksi laatimassa tiesuunnitelmaa *"Maantien 180 parantaminen Hessundinsalmen sillan kohdalla, Parainen"*. Tiesuunnitelman hyväksyminen edellyttää osayleiskaavan muutosta vastaamaan suunnitelman vaatimaa, nykyistä osayleiskaavaa laajempaa liikennekäyttöön osoitettua maankäytön aluemerkinä. Tiesuunnitelma laaditaan vuoden 2020 aikana samanaikaisesti Kirjalansalmen uuden sillan tiesuunnitelman kanssa.

Vaihe1 (huhtikuu)	Vaihe 2 (kesäkuu)	Vaihe 3 (elokuu)	Vaihe 4 (lokakuu)	Vaihe 5 (marraskuu)	Vaihe 6 (joulukuu)
• Valmistelu-aineiston laatiminen • OAS • Kaavamuutos-luonnos • Alustava selostus	• Valmistelu-aineisto nähtäville	• Osallispalaute • Mielenpitoet • Alustavat lausunnot • Palautteeseen reagointi	• OAS päivitys • Kaavamuutos-ehdotus • Kaavaehdotuksen selostus	• Kaavaehdotus-aineisto nähtäville • Lausunnot ja muistutukset	• Vastineiden laadinta • Kaavamateriaalit hyväksymiskäsittelyyn

Tavoiteaikataulu osayleiskaavan muutoksen etenemiselle vuonna 2020.

2. Osayleiskaavan muutosalueen kuvaus

Osayleiskaavan muutosalue sijaitsee Kirjalansaaren lounaisosassa, Hessundinsalmen pohjoisrannalla, n.3 km koilliseen Paraisten keskustasta Saaristotietä (Maantietie 180) pitkin. Kaavamuutosalueen koko on noin 5,5 ha ja sijoittuu kokonaisuudessaan Kirjalansaaren puolella voimassa olevalle 31.5.1999 vahvistetulle Kirjalansaaren osayleiskaavan alueelle. Muutosalue käsittää Saaristotien ja siihen liittyvien yksityisteiden alueita, jotka rajautuvat Saaristotien molemmiin puolin sekametsään tai peltoalueisiin. Kaavamuutosalue käsittää lisäksi ne asuinalueet, joilla ennakoidaan muutoksia rakennuspaikkoihin tai asumisolosuhteisiin.

2.1. Muutosalueen luonnonympäristö ja -arvot

Tiesuunnitelmahankkeesta on laadittu ympäristövaikutusten arvioinnin tarvekysely Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, josta on saatu päätös 26.2.2019 (Diaarinumero VA-RELY/2961/2018). Päätöksen hankekuvauksessa tiesuunnitelman alueen luonnonympäristö kuvaillaan seuraavasti:

"Kirjalansaaren puolen ranta on korkea ja jyrkkäpiirteinen. Älön puolelle maasto laskee huomattavasti, mutta sillan tulopenger on jyrkällä kalliolla. Kallioiset lakialueet ovat mäntyvaltaisia, rinnealueilla kasvillisuus on rehevämpää ja puulajistossa on mm. lehmusta, vaahteraa, raitaa ja tervaleppää. Sillan luoteispuolella pihapiirien kasvillisuus tulee lähelle ja myös kaakkoispuolella ihmistoiminta on muokannut ranta-alueiden kasvillisuutta. Alueella ei ole tiedossa uhanalaisten kasvi- tai eläinlajien esiintymiä tai muita luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita. Lähin tiedossa oleva luonnonarvoalue on Kirjalansaareissa sijaitseva Hamnberget - Misskärsbergen, joka on valtakunnallisesti arvokas kallioaluekokonaisuus. Geologisten ja maisemallisten arvojen lisäksi kyseisen alueen kasvillisuus on monipuolista, edustavaa ja paikoin varsin harvinaista."

Alueelle on laadittu luontoselvitys (Parainen Hessund luontoselvitys 2020, tutkimusraportti 1.10.2020 / Ympäristötutkimus Yrjölä). Kaava-alueen välittömästä läheisyydestä löytyi uhanlaisten lehtoneidonvaipan esiintymä sekä apolloperhoselle soveltuvia isomaksaruoho-esiintymiä, jotka suositellaan säästettäväksi mahdollisuuksien mukaan.

2.2. Muutosalueen liikennejärjestelyt

Muutosalueen eteläreunassa on Hessundinsalmi, jonka yli Saaristotie kulkee nykyistä Hessundinsalmen siltaa pitkin n. 15 metrin korkeudella merenpinnasta. Hessundinsalmen nykyisen sillan toinen kaari on rakennettu 1937 ja toinen on valmistunut v. 1967, jolloin sillan kansi ja kaaren päällä olevat tuet ovat uusittu. Sillan yli kulkee kevyen liikenteen väylä tien länsipuolella ja kapeahko korotettu osa kevyelle liikenteelle myös itäpuolella.

Maantien 180 liikennemäärä on siltapaikalla 10780 ajoneuvoa vuorokaudessa. Raskaiden ajoneuvojen osuus liikenteestä on noin 7 %. Liikennemäärä kasvaa kesäisin, jolloin tiellä liikkuu noin 12460 ajoneuvoa vuorokaudessa. Saaristotie on osa Saariston rengastietä.

Sillan ali, salmen kautta kulkee veneily- ja laivaväylä.

2.3. Muutosalueen rakennuskanta

Kaavamuutosalueella on kolme pientaloa vakituiseen asumiseen ja yksi vapaa-ajan asuinrakennus, jotka ovat yksityisessä omistuksessa. Salmen rannassa, sillan lähetyvillä on rantasaunoja ja laitureita. Salmen pohjoisrannalla sillan itäpuolella kaavamuutosalueen läheisyydessä sijaitseva vapaa-ajan asuinrakennus on arvotettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi.

2.4. Muutosalueen kiinteistöt

Osayleiskaavan muutosalue sijoittuu kokonaan tai osittain seuraavien kiinteistöjen alueille:

- 445-895-0-180 (Saaristotien alue)
- 445-444-1-26 Sommarbo (toteutunut vapaa-ajan asuinrakennus muutosalueella)
- 445-444-1-36 Brotorp (toteutunut vapaa-ajan asuinrakennus muutosalueella)
- 445-444-1-115 Vetenskapsparken
- 445-444-1-116 Strandbacken
- 445-444-1-137 Vestergård (Vesialuetta)
- 445-444-2-2 Kvällssol (toteutunut asuinrakennus muutosalueella)
- 445-444-2-35 Metsäpirtti (toteutunut asuinrakennus muutosalueella)
- 445-444-2-61 Stenbrinken
- 445-444-2-71 Skogsgläntan (toteutunut asuinrakennus muutosalueella)
- 445-444-2-72 Södergård
- 445-444-2-80 Soinila
- 445-444-2-83 Tomila
- 445-444-3-0 Björkkulla

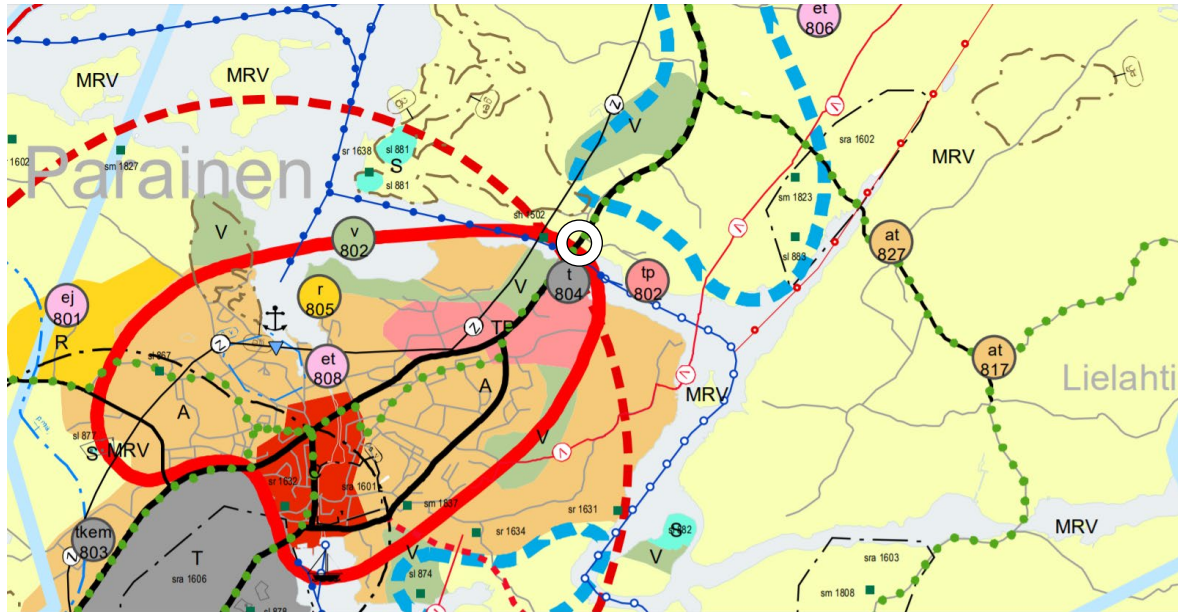
Opaskarttaote Paraisten karttapalvelusta, karttaan merkitty suunnittelualue valkoisella ympyrällä.
(Karttaote haettu 23.3.2020, © Paraisten kaupunki, Trimble)

Opaskarttaote Paraisten karttapalvelusta, karttaan on merkitty ohjeellinen kaavamuuoksen alue punaisella viivalla. (Karttaote haettu 23.3.2020, © Paraisten kaupunki, Trimble)

3. Suunnittelutilanne alueella

3.1. Maakuntakaava

Ote Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä, karttaan on merkitty suunnittelualue valkoisella ympyrällä. (Karttaote haettu 23.3.2020)

Suunnittelualueella on voimassa Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaava (Vahvistettu 20.3.2013), joka on osa Varsinais-Suomen maakuntakaavaa.

Maankäytön merkinnät

Suunnittelualueen koko alueella maankäytön merkintä on MRV:

MAA- JA METSÄTALOUS- / RETKEILY- / VIRKISTYSALUE

"Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä matkailun ja virkistyskehittämistarpeita. Alueita voidaan osoittaa maa- ja metsätalouden lisäksi loma-asumiseen ja matkailutoiminnoille. Alueita voidaan käyttää myös jokamiehenoikeuden mukaiseen ulkoiluun ja retkeilyyn sekä harkitusti haja-asutusluonteiseen pysyvään asutukseen."

Merkinnän suunnittelumääräys:

"Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta loma-asutusta, matkailua ja virkistyskäyttöä palvelevia toimintoja, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja."

Liikenteen merkinnät

Hessundin salmen siltaa pitkin ylittävä Saaristotie on merkitty maakuntakaavaan seuraavilla merkinnöillä:

SEUTUTIE TAI PÄÄKATU

Merkinnän suunnittelumääräys:

"Maankäytön suunnittelu- ja rakennustoimenpiteillä ei saa estää Parainen-Nauvo kiinteän yhteyden toteutusmahdollisuuksia."

ULKOILUREITTI

Merkinnän suunnittelumääräys:

"Tarkemmassa maankäytön suunnittelussa tulee osoittaa reitin lopullinen sijainti."

LAIVAVÄYLÄ

Ei tarkempaa maakuntakaavan suunnittelumääräystä.

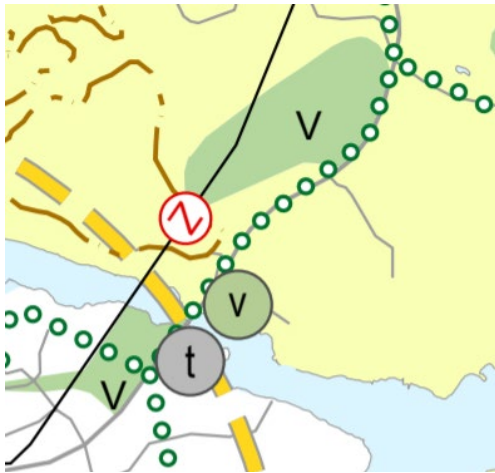
3.2. Vireillä oleva maakuntakaava

Osayleiskaavan muutosaluetta koskee yksi vireillä oleva maakuntakaava, *Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava*.

Varsinais-Suomen maakuntavaltuusto päätti vuonna 2015 käynnistää tämän Varsinais-Suomen kokonaismaakuntakaavan tarkistuksen. Kaava tullaan laatimaan vaihemaakuntakaavana, jossa käsitellään kierto- ja biotalouden näkökulmasta keskeisten luonnonvarojen käyttö ja potentiaalit yhteen sovittaen ne maakunnallisesti arvokkaiden luontoalueiden ja virkistysmahdollisuuksien turvaamiseen.

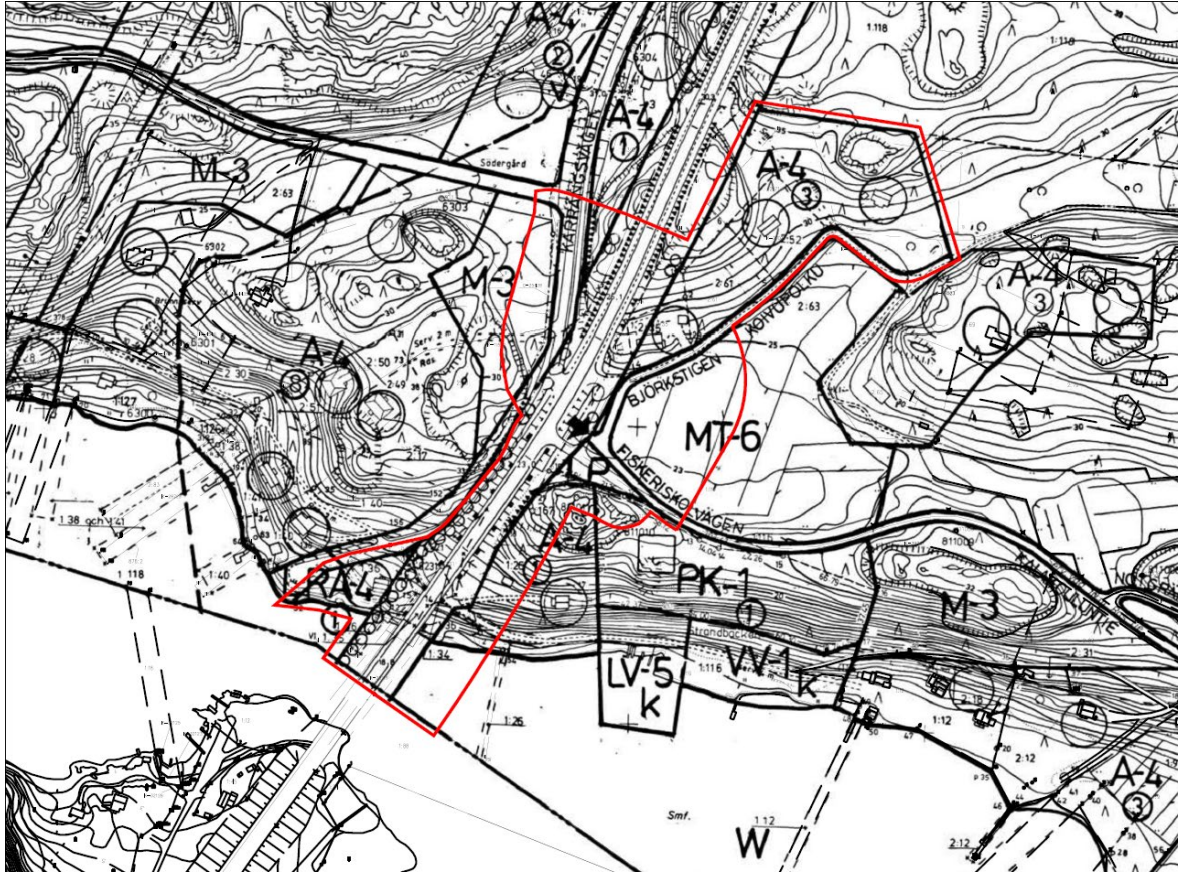
Vaihemaakuntakaavan valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 26.3.-27.4.2018. Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto on jättänyt vaihemaakuntakaavan 1. ehdotuksen maakuntahallituksen hyväksyttäväksi tammikuussa 2020.

Nähtävillä olleessa valmisteluaineistossa osayleiskaavan muutosaluetta koskevat merkinnät eivät ole olennaisella tavalla muuttuneet verrattuna voimassa olevaan maakuntakaavaan. Kaavaehdotus on nähtävillä 3.9. – 2.10.2020. Kaavaehdotuksessa on voimassa olevan maakuntakaavan verraten uusi merkintä, virkistyskohde (V).

Ote Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavasta. Hessundinsalmen pohjoisrannalle, nykyisen sillan itäpuolelle, on merkitty Virkistyskohde (V) -merkintä. Saaristotien suunnassa on esitetty ohjeellinen ulkoilureitti (vihreäreunainen palloviiva). (Karttaote haettu 16.9.2020).

3.3. Voimassa oleva osayleiskaava

Ote Kirjalansaaren osayleiskaavayhdistelmästä kantakartalle kohdistettuna. Karttaan on merkitty osayleiskaavan muutosalue punaisella rajalla (viiva on 5 m varsinaisen muutosalueen ulkopuolella).

Koko suunnittelualueella on voimassa Kirjalansaaren osayleiskaava (vahvistettu 31.5.1999, jota tällä kaavamutoksella päivitetään). Osayleiskaavan muutosalueella ovat voimassa seuraavat maankäytön alueiden merkinnät ja määräykset:

A-4 Erillispientalojen korttelialue.

Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asunnon, ja ellei ole kysymyksessä ranta-tontti tai 5000m²:ä pienempi rakennuspaikka, tälle myös sivuasunnon, sekä tarpeellisia talousrakennuksia ja/tai sellaisia työtiloja, jotka eivät aiheuta asumiselle haittaa. Sivuasunto saa olla myös erillisessä rakennuksessa, mutta samassa pihapiirissä. Sivuasuntoa ei saa lohkoa erilliseksi rakennuspaikaksi. Kaikkien rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10% rakennuspaikan pinta-alasta. Asuntopinta-ala saa kuitenkin olla enintään yhteensä 400m² ka, josta sivuasunnon kerrosala enintään 70m². Talousrakennusten ja/tai työtilojen yhteenlaskettu kerrosala saa kuitenkin olla enintään 300m² ja pelkkien talousrakennusten 200m² ka. Mikäli rakennuspaikan koosta johtuen rakennuspaikan asuin-rakennusoikeus on yhtä suuri kuin sen koko rakennusoikeus, saadaan asuinkäyttöön käyttää korkeintaan 85% yhteenlasketusta rakennusoikeudesta. Rakennusten sijoittamisesta ja sopeutumisesta ympäristöön on noudatettava rakennusjärjestyksen määräyksiä. Rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 5000m². Tätä pienempiä rakennuspaikkoja tulee pyrkiä suurentamaan, mikä on otettava huomioon uusia rakennuspaikkoja muodostettaessa. Oleva loma-asuntorakennuspaikka voidaan muuttaa A-4 merkinnän osoittamiin

tarkoituksiin vasta rakennuspaikan ollessa vähintään 5000m², muussa tapauksessa on sen rakentamisesta ja käytöstä voimassa kaavamerkinnän RA-4 määräykset. Alueen vedenhankinta, viemäröinti ja jätehuolto on järjestettävä kiinteistökohtaisesti voimassaolevia määräyksiä noudattaen.

RA-4 Loma-asuntojen korttelialue.

Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden loma-asunnon, saunan, vierasmajan ja muita tarpeellisia talousrakennuksia. Rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 5000 m². Kaikkien rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 5% rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin enintään 300 m² ka, josta vapaa-ajan asunnon kerrosala enintään 60%. Aikaisemmin käyttöön otettujen rakennuspaikkojen kohdalla rakennuspaikka voi vanhan kiinteistöjaon mukaisesti olla pienempikin. Rakennuspaikan pinta-alan ollessa alle 5000 m² saa rakennusten yhteenlaskettu kerrosala olla enintään 5% rakennuspaikan kerrosalasta, kuitenkin korkeintaan 200 m² ka, josta vapaa-ajan asuntojen kerrosala enintään 60%, mutta kuitenkin enintään 50% mikäli rakennuspaikan pinta-ala alittaa 2000 m². Näitä pieniä rakennuspaikkoja tulee pyrkiä suurentamaan. Rakennusten sijoittamisessa ja sopeuttamisessa ympäristöön on noudatettava rakennusjärjestyksen määräyksiä. Alueen vedenhankinta, viemäröinti ja jätehuolto on järjestettävä kiinteistökohtaisesti voimassaolevia määräyksiä noudattaen.

PK-1 Yksityisten palvelujen ja hallinnon alue.

Alueelle saa rakentaa enintään kaksikerroksisia rakennuksia alueen käyttötarkoitukseen sekä tarpeellisia talousrakennuksia. Kaikkien rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10% rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennusten sijoittamisessa ja sopeuttamisessa ympäristöön on noudatettava rakennusjärjestyksen määräyksiä. Alueen vedenhankinta, viemäröinti ja jätehuolto on järjestettävä kiinteistökohtaisesti voimassaolevia määräyksiä noudattaen.

LP Paikotusalue

LT Yleinen tie suoja- ja näkemäalueineen.

Sallitaan ainoastaan osayleiskaavassa nuolella osoitetut liittymät.

Tie (Kalakouluntie, Koivupolku, Veistämönlahdentie, Danmarkintie, Suoniityntie)

M-3 Maa- ja metsätalousalue.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueelle saa rakentaa ainoastaan tätä toimintaa palvelevia talousrakennuksia. Muu rakennusoikeus on kiinteistökohtaisesti siirretty eri A-, R- ja T-alueille.

MT 6 Maa- ja metsätalousalue.

Yhtenäiset peltoalueet metsäsaarekkeineen, joilla on maisemakuvallista merkitystä ja jotka tulee säilyttää avoimina. Alueelle saa rakentaa ainoastaan tätä toimintaa palvelevia talousrakennuksia. Muu rakennusoikeus on kiinteistökohtaisesti siirretty eri A-, R- ja T-alueille.

W Vesialue

3.4. Asemakaavat

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa, eikä ranta-asemakaavaa.

3.5. Rakennusjärjestys

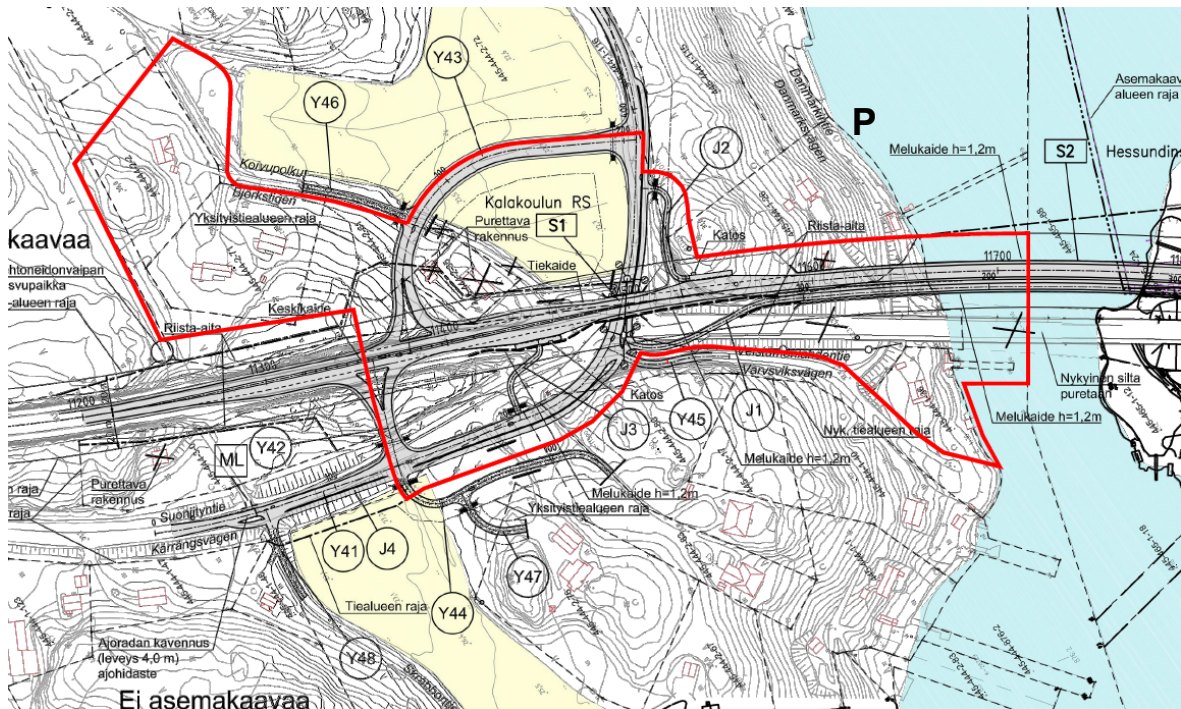
Paraisten kaupunginvaltuuston 12.5.2020 hyväksymä päivitetty rakennusjärjestys on tullut voimaan 26.6.2020.

3.6. Pohjakartta

Kaava laaditaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tiesuunnittelua varten teettämää karttaa pohjakarttana käyttäen.

3.7. Muut suunnitelmat

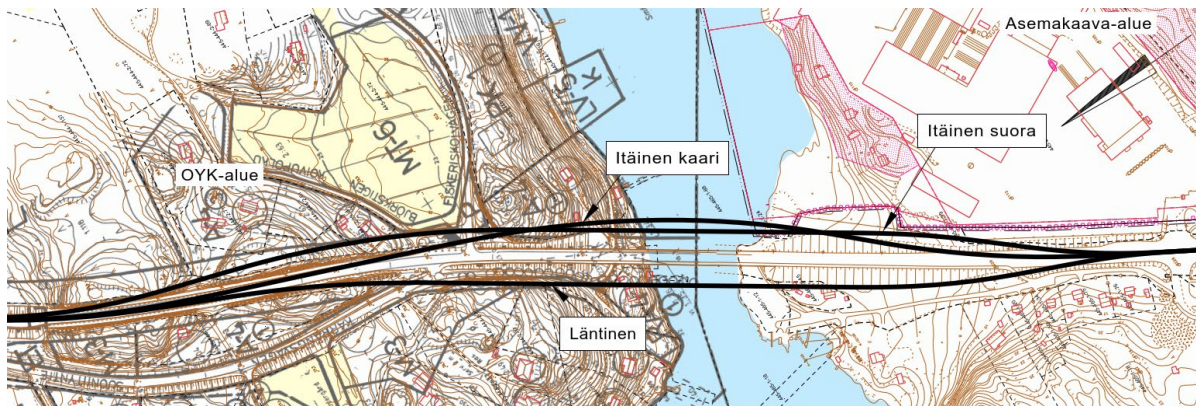
Osayleiskaavan muutoksen valmistelu on kytköksissä kaavamuutosalueelle ja sen läheisyyteen valmisteilla olevaan tiesuunnitelmahankkeeseen ”Maantien 180 parantaminen Hessundinsalmen sillan kohdalla, Parainen”. Suunnitelman ratkaisussa Hessundinsalmen uusi silta rakennetaan nykyisen sillan itäpuolelle ja olemassa oleva silta puretaan. Hankkeen 0,8 kilometrin pituinen suunnittelualue sijoittuu Valonimentien liittymän ja Bergboontien välille. Uuden sillan lisäksi rakennetaan uusi eritasoliittymä ajoramppeineen salmen pohjoisrannalle Kirjalansaaren puolelle, sekä tehdään muita tielinjauksiin ja kevyen liikenteen väyliin liittyviä muutoksia. Tiesuunnitelman osana siltaratkaisun suhteen on tutkittu erilaisia rakennevaihtoehtoja, mutta kaikkien tavoitteena on sillan kantavuuden lisääminen, alituskorkeuden säilyminen samana ja kannen leveyden kasvattaminen verrattuna nykyiseen. Eritasoliittymän ja muiden liittymäratkaisuiden tarkoituksena on lisätä liikenneturvallisuutta vilkkaasti liikennöidyllä alueella. Tiesuunnitelmahanke on käynnistetty Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tilauksesta. Suunnittelun maastotyöt käynnistettiin lokakuussa 2018 ja varsinainen tiesuunnitelman laatiminen alkoi vuoden 2019 alussa. Tiesuunnitelman on tarkoitus valmistua alkuvuodesta 2021.

Ote valmisteilla olevasta tiesuunnitelmasta (WSP Finland, 7.9.2020). Kaavamuutosalueen raja merkitty punaisella viivalla.

3.8. Linjaus- ja siltavaihtoehtojen vertailu

Maantien 180 parantamisen yleissuunnittelun yhteydessä on Hessundinsalmen alueella arvioitu ja vertailtu nykyistä ja kolmea uutta linjausvaihtoehtoa ja useita siltavaihtoehtoja. Prosessissa valittiin jatkosuunnitteluun Itäisen kaaren vaihtoehto, mikä toimi lähtökohtana osayleiskaavan muutokselle. Seuraavassa on esitetty tiivistetyt johtopäätökset ja valintaperusteet. Lähde: Linjaus- ja siltavaihtoehtojen vertailu /Varsinais-Suomen ELY-keskus /WSP Finland Oy 23.10.2020.

Kuvassa on esitetty nykyinen silta sekä kolme arvioitua linjausvaihtoehtoa. Tämän kaavamutoksen alue sijoittuu Hessundinsalmen pohjoispuolelle (kuvassa vasemmalla). Pohjakartan lisäksi on kuvassa esitetty voimassa olevan osayleiskaavan mukaiset rajat harmailla rajoilla kaavamerkintöineen. Merkinnot on selitetty tämän selostuksen kappaleessa 3.3.

VE 1 Nykyinen linja

Karsittiin jatkosuunnittelusta, koska rakentamisen aikaiset liikennehaitat ovat erittäin merkittävät runsaasti liikennöidyllä maantiellä. Vaiheittainen rakentaminen pidentää rakentamisaikaa ja liikennehaittojen kestoa. Vaiheittainen rakentaminen lisää myös rakennuskustannuksia ja rakentamisen aikaisia turvallisuusriskejä. Lopputilanteessa liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta linjauksista paras.

VE Läntinen

Karsittiin jatkosuunnittelusta, koska linjauksella olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia nykyisen tielinjan länsipuolisille kiinteistöille. Linjaus johtaisi kahden kiinteistön lunastamiseen ja lisääntyneisiin melusuojuuksiin. Liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta hyvä.

VE Itäinen suora

Karsittiin jatkosuunnittelusta, koska tien linjauksen vaikutukset ulottuvat itäistä kaarivaihtoa laajemmalle. Rakentamisen aikaiset liikennehaitat ja meluhaitat pienempiä nykyisen linjauksen mukaiselle paikalle toteutettuun vaihtoehtoon verrattuna. Liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta hyvä.

VE Itäinen kaari

Valittiin jatkosuunnitteluun, koska linjauksen aiheuttamat haitat nykyiselle asutukselle ovat pienemmät, meluhaitat vähäisempiä ja rakentamisen aikaiset liikennehäiriöt pienempiä. Liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta paras.

4. Osayleiskaavan muutoksen sisällön kuvaus

Ote osayleiskaavanmuutoksen ehdotuksen kaavakartasta voimassa olevan yleiskaavan kartalla, päivätty 20.10.2020.

Osayleiskaavassa osoitetaan uudet muutetut ja tarkennetut tiejärjestelyt mahdollistamaan vireillä olevan tiesuunnitelman mukaiset liikennejärjestelyt. Maantien aluetta (LT) on laajennettu itään ja alueella osoitetaan kevyen liikenteen reitit, meluntorjuntatarvermerkinnät ja uusi alikulku, eritasoristeys. Teiden välialueet on osoitettu suojaviheralueina (EV), joille on osoitettu kevyen liikenteen reittien merkintöjä ja kulkuyhteydet bussipysäkeille. Sillan kohdalla Saaristotien ympäristö esitetään vesialueena (W). Maa- ja metsätalousalueen varauksa (MT) on laajennettu osalle erillispientalojen korttelialuetta (A-4) ja Koivupolun aluetta Saaristotien itäpuolella. Tältä muuttuvalta osalta esitetään poistettavaksi nykyinen toteutettu erillispientalon rakennuspaikka. Muutosalueen lounaisnurkassa oleva loma-asuntojen korttelialue (RA-4) on muutettu asuinalueeksi (A) sallien ympärivuotisen asumisen. LT-alue on myös tältä osin supistettu. A aluevaraus on laajennettu kattamaan koko kiinteistön 445-444-1-36 alue. Koillinen erillispientalojen korttelialue (A-4) on sisällytetty mukaan kaavaan, sillä rakennuspaikkojen määrää esitetään pienennettäväksi kolmesta kahteen.

Osayleiskaavan muutoksen myötä voimaan tulevat maankäytön aluevaraukset, merkinnät ja määräykset on esitetty 20.10.2020 päivätyssä kaavaehdotuskartassa.

5. Osayleiskaavan muutoksen toteuttamisen vaikutusten arviointi

5.1. Aluetta koskevat selvitykset

Kaavan vaikutusten arviointi laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 9 § mukaisesti ja perustuu seuraaviin tiesuunnitelman yhteydessä laadittuihin ja laadittaviin selvityksiin.

YVA:n tarveselvitys

Tiesuunnitelmahankkeesta on laadittu ympäristövaikutusten arvioinnin tarvekysely Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, josta on saatu päätös 26.2.2019 Diaarinumero VA-RELY/2961/2018. Päätöksen yhteenvedon mukaan: *”Suunnitellun hankkeen toteuttaminen ei, kokonaisuutena arvioiden ja ottaen huomioon sen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.”*

Rakennuskannan ja ympäristön maisema- ja kulttuurihistorialliset inventoinnit

Turun museokeskus on laatinut koosteen alueen rakennusten ja maisemahistorian inventoinneista vuonna 2020. Kaavamuutosalueen eteläosa (salmen pohjoinen rantavyöhyke) on osoitettu Kulttuurihistoriallisesti paikallisesti arvokkaaksi alueeksi (Lähde: Turunmaa yhteinen kulttuuriympäristömme – inventointi). Kaavamuutosalueen lähellä sillan vieressä itäpuolella nykyinen loma-asuinrakennus on osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi. Saaristotien ja Kalakouluntien liittymän tuntumaan on osoitettu maisemahistoriallinen kallio (Lähde: Turun maisemahistorialliset kartat).

Muinaisjäännös, hylky

- Varmistus museolta, ettei työmaa haittaa

Kulttuurihistoriallisesti paikallisesti arvokas alue

(Turunmaa yhteinen kulttuuriympäristömme-inventointi)
- Tyylikäs silta ja melusuojaus maisemavauriot paikaten

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaita Rakennuksia (siniset)

Maisemahistoriallinen kallio

(Turun maisemahistorialliset kartat)
- Voidaanko varjella?

Ote rakennusten ja maisemahistorian inventoinnista 2020.

Pohjoisrannalla on asuinrakennuksia ja huviloita 1800-luvulta 1940-luvulle. Kulttuurihistoriallisesti paikallisesti arvokkaalle alueelle (sininen alue) sijoittuu seitsemän kulttuurihistoriallisesti arvokasta asuinrakennusta (siniset) ja yksi maisemallisesti, ympäristöllisesti arvokas kohde (vihreä), joista yksikään ei sijoitu kaavamuutoksen alueelle. Rakennukset ovat seuraavat (lännestä itään):

- Torpet (torppa ja aitta noin 1880 -luku)
- Ljungarås (asuinrakennus 1930-1940-luvulta)
- Solvik (kaksi asuinrakennusta vuosilta 1930 ja 1934) Arvoluokka: maisemallinen
- Reinola (rapattu huvila vuodelta 1941)

- Salmenranta I (asuinrakennus)
- Sommarbo (asuinrakennus 1939)
- Skogsvik (asuinrakennus 1900-luvun alusta)
- Skeppars (kesähuvila 1930-luvun loppupuolelta).

Kaava-alueen lähellä, sillan itäpuolella, Sommarbon kiinteistöllä 1:26 oleva ”ympäristöllisesti arvokkaaksi” inventoitu asuinrakennus on vuodelta 1939. Tontilla oleva sauna on rakennettu viimeistään 1951 ja kellari sekä ulkokuone todennäköisesti 1940-1950 luvulla. Rakennusten alkuperäiset yksityiskohdat ovat säilyneet hyvin.

Kuvassa nykyään vapaa-ajan asuntona toimiva kiinteistön Sommarbo 1:26 rakennus. Rakennus sijoittuu nykyisen sillan itäpuolelle kaavamuutosalueen läheisyyteen ja kiinteistö osittain kaavamuutosalueelle. Ote ”Turunmaa yhteinen kulttuuriympäristömme” -inventoinnista.

Kaavamuutosalueella, nykyisen sillan länsipuolella kiinteistöllä Brotorp 1:36 olevalle asuinrakennukselle ei ole inventoinnissa esitetty erityisiä arvoja. (inventointikartalla harmaa kohdemerkintä).

Kuvassa nykyään vapaa-ajan asuntona toimiva kiinteistön Brotorp 1:36 rakennus. Rakennus ja kiinteistö sijoittuvat nykyisen sillan länsipuolelle kaavamuutosalueelle. Ote ”Turunmaa yhteinen kulttuuriympäristömme” -inventoinnista.

Luontoselvitys

Tiesuunnitelmaan liittyen, alueelle on laadittu "Parainen Hessund luontoselvitys 2020" -raportti. Selvityksen on laatinut Ympäristötutkimus Yrjölä Oy /1.10.2020. Selvityksessä tehtiin alueen luontotyyppien ja kasvillisuuden perusselvitys, jonka tarkoituksena oli löytää mahdollisesti suojelua vaativat kohteet alueelta. Erityisesti huomiota kiinnitettiin uhanalaisiin ja luonnonsuojelulain nojalla suojeltuihin luontotyypeihin ja lajeihin. Lisäksi kartoitettiin alueen pesimälinnusto sekä apolloperhosen mahdollinen esiintyminen alueella. Raportin ovat laatineet FT Rauno Yrjölä sekä lintukartoittaja Paul Segersvärd. Luontoselvitysraportti on kaavan tausta-aineistoa.

Meluselvitys

Tiesuunnitelmaan liittyen Varsinais-Suomen-Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiannosta, alueella on vireillä ympäristömeluselvitysten laatiminen. Selvitystä laatii WSP Finland Oy / FM Sirpa Lappalainen.

Selvityksessä on tarkasteltu liikenteen aiheuttamia päivä- ja yöajan keskiäänitasoja ($L_{Aeq07-22}$ ja $L_{Aeq22-07}$) tiesuunnitelman vaikutusalueella sijaitsevien asuin- ja lomarakennusten piha-alueilla nyky- ja ennustetilanteessa. Selvityksen tavoite on mitoittaa meluntorjunta, jolla tie-liikennemelun vaikutuksia lievennetään asuin- ja lomarakennusten piha-alueilla.

Tässä selostuksessa on esitetty 10.8.2020 laadittuja melukarttoja.

Kalatalousselvitys

Tiesuunnitelmaan liittyen, alueelle on laadittu: "Hessundin sillan uusiminen, Kalatalousselvitys, Kala- ja vesijulkaisu nro 293, 10.7.2020 /Kala- ja vesitutkimus Oy.

Arkeologinen selvitys

Tiesuunnitelmaan liittyen, alueelle on laadittu: "Hessundin sillan arkeologinen vedenalaisinventointi 16. ja 17.5.2020 / Subreering Ammattisukellustyöt Oy"

Pilaantuneiden maa-alueiden selvitys

Tiesuunnitelmaan liittyen, alueen läheisyyteen on laadittu: "Hessundin- ja Kirjalansalmi, Parainen Ympäristötekniinen tutkimusraportti. Varsinais- Suomen ELY-keskus 5.10.2020."

5.2. Vaikutusten arviointi

Osayleiskaavan muutoksen vaikutukset arvioidaan MRL 9 § mukaisesti, "*Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa*". "*Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia*".

Tämän osayleiskaavan muutoshankkeen yhteydessä vaikutusten arviointi on tehty painotuen luontoon, rakennuskantaan, maisemaan sekä melutasoihin kohdistuviin vaikutuksiin.

Vaikutukset luonnonympäristöön

Viitaten YVA – tarveselvitykseen, jonka mukaan ”*Alueella ei ole tiedossa uhanalaisten kasvi- tai eläinlajien esiintymiä tai muita luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita.*” arvioitiin valmisteluvaiheessa, että merkittäviä haitallisia vaikutuksia luonnonympäristöön ei ole odotettavissa. Alueelle laadittiin vuonna 2020 tarkentava luontoselvitys, jonka perusteella kaava-alueella ei ole tiukasti suojeltavia luontotyyppejä, eikä vesilain suojelemia kohteita.

Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella mm. arvioitiin, että hankkeen takia muuttuvalla alueella ei ole **viitasammakolle** tai **sudenkorennoille** soveltuvaa ympäristöä. Lisäksi Laji.fi sivustolta tarkistettiin mahdollisia muita tärkeitä havaintoja hankealueelta, ja mm. **liito-oravaa** ei ole päässyt leviämään saaristoalueelle. **Apolloperhosesta** puolestaan on aiempia havaintoja läheltä hankealuetta.

Kaava alueen rajan, A-4 alueen läheisyydestä sähkölinjan alta (kuviolta 42) löytyi uhanalaisen **lehtoneidonvaipan** esiintymä, (ainakin kaksi yksilöä) ja hieman kauempana kaava-alueesta yksi silmällä pidettävän **ketoneilikan** esiintymä (kuviolta 32). Lehtoneidon vaipalle olennaista on valoisuuden ja maaperän olosuhteiden säilyminen ennallaan, eli noin 10-15m säteellä esiintymästä. Esiintymät suositeltiin säästettäväksi. Jos se ei ole mahdollista, suositeltiin lehtoneidonvaipat siirtäväksi toiseen kasvupaikkaan kauemmas tielinjasta.

Apolloperhonen kuuluu EU:n luontodirektiivin suojelemiin lajeihin. Apolloperhosta ei alueella havaittu vuonna 2020. Lajille soveltuvat **isomaksaruohoesiintymät** suositellaan säästettäväksi mahdollisuuksien mukaan. Esiintymiä löytyi kaava-alueen rajan, EV -alueen tuntumasta Saaristotien länsipuolelta (kuviolta 22); Saaristotien itäpuolelta EV-alueen tuntumasta (kuviolta 34) sekä Saaristotien länsipuolelta EV- ja LT-alueiden rajan tuntumasta (kuviolta 26).

Linnustoselvityksen perusteella alueen linnusto on melko tavanomaista tienvarsien ja pihapiirien linnustoa, eikä linnuston perusteella ollut tarpeen antaa erityisiä suosituksia.

Edellä mainitun perusteella arvioidaan, ettei luonnonympäristöön kohdistu merkittäviä haitallisia vaikutuksia. **Lehtoneidonvaippa** voidaan mahdollisuuksien mukaan säilyttää tai siirtää, **ketoneilikka** ei ole kaava-alueella, eikä siihen kohdistu todennäköisiä rakentamistoimenpiteitä, **isomaksaruohoesiintymät** voidaan säilyttää suojaviher- ja maantien alueilla mahdollisuuksien mukaan ja niiden hävittämiseläkään ole suoraa todettua haittavaikutusta **apolloperhosekantoihin**.

Vaikutukset kalastoon

Alueelle on tehty: ”**Hessundin sillan uusiminen, Kalatalousselvitys, Kala- ja vesijulkaisu nro 293, 10.7.2020 /Kala- ja vesitutkimus Oy**”. Selvityksen mukaan vesistötyöt todennäköisesti häiritsevät ja karkottavat kaloja hetkellisesti. Apusiltojen ja uuden sillan rakentamisen yhteydessä toteutettavan paalutuksen aiheuttama melu voi vahingoittaa ja karkottaa kaloja. Jos voimakasta vedenalaista melua aiheuttavat rakennustyöt ajoittuvat kutuvaelluksen, kudun ja pienpoikasvaiheen aikaan arvioidaan vaikutus kohtalaiseksi. Vaikutusta voidaan kuitenkin pienentää välttämällä paalutustöitä keväällä ja alkukesästä, jolloin rakennustöistä aiheutuvan vedenalaisen melun kalastovaikutus jää vähäiseksi. Ruoppauksesta aiheutuvan kiintoaineksen leviämisen vaikutuksen merkittävyys kalastoon arvioitiin vähäiseksi/kohtalaiseksi. Kutuhabitaatin tuhoutumisen merkittävyys arvioidaan vähäiseksi, sillä hankealueella ei sijaitse merkittäviä kutualueita ja lähialueella sijaitsee useita muita merkittävämpiä kutualueita. Ruoppauksen pienimuotoisuuden ja vesistöiden lyhyen keston takia vaikutus kalastukseen jää kuitenkin todennäköisesti vähäiseksi. Vesistöiden vaikutukset kalastukseen ovat palautuvia, sillä vaikka kalat mahdollisesti

karkottuvat alueelta vesistötöiden aikana, ne käyttävät Hessundinsalmea vaellusreitteinään taas vesistötöiden päätyttyä. Edellä mainitun perusteella arvioidaan, että kaavan toteuttaminen ei aiheita merkittäviä haitallisia vaikutuksia kalastolle.

Vaikutukset pilaantuneisiin maihin

Tiesuunnitelmaan liittyen on tehty: **"Hessundin- ja Kirjalansalmi, Parainen Ympäristö-tekniinen tutkimusraportti. Varsinais- Suomen ELY-keskus 5.10.2020."**

Maaperän tietojärjestelmän (MATTI-rekisterin 13.5.2020) mukaan Hessundinsalmen pohjoisrannalla (osayleiskaavan muutosalueella) ei esiinny arvioitavia, selvitettäviä tai muita kohteita. MATTI-rekisteri-kartalla on kaava-alueen tuntumassa Saaristotien länsipuolella merkintä: "Ei puhdistustarvetta – maankäyttörajoitteita". Kaava-alueelle ei selvityksessä osoitettu tutkimusalueita. Edellä mainituin perustein arvioidaan, että haitallisia maaperän pilaantuneisuudesta johtuvia haittavaikutuksia ei ole.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Osayleiskaavan muutoksen mukaisen maankäytön toteuttamisen merkittävin vaikutus rakennettuun ympäristöön on vuonna 1937 valmistuneen ja vuonna 1967 levennetyn Hessundinsalmen sillan purkaminen ja korvaaminen uudella. Turun museokeskuksen tuottaman alueen historiallisten arvojen yhteenvedon mukaan silta, sekä Hessundinsalmen alue sen ympäristössä, on määritelty kulttuurihistoriallisesti paikallisesti arvokkaaksi alueeksi (Turunmaa, yhteinen kulttuuriympäristömme-inventointi). Erityisesti sillan tunnistettava muotoilu ja melusuojausten sovittaminen ympäristöön sopivaksi olivat inventoinnin yhteydessä tunnistettuja paikallisesti merkittäviä arvoja. Sillan purkamisen myötä nämä arvot poistuvat alueelta.

Sillan ohella merkittävimmät rakennettuun ympäristöön kohdistuvat muutokset ovat rakentamiselle osoitettujen alueiden muuttuminen liikennealueiksi ja maa- ja metsätalousalueiksi.

Saaristotien itäpuolella osalla asuinalueita A-4 Kiinteistön 445-444-2-35 (Metsäpirtti) alueella yksi nykyisen osayleiskaavan sallima asuinrakennuspaikka poistuu ja aluevaraus muuttuu maa- ja metsätalousalueeksi MT. Rakennusta ei ole inventoitu Turun Museokeskuksen toimittamien alueen historiallisten selvitysten perusteella kulttuuri- tai maisemahistoriallisesti arvokkaaksi, joten rakennuspaikan ja rakennuksen poistaminen eivät aiheuta merkittävää haittaa inventoituihin arvoihin.

Muualle osia yksittäisten, Saaristotien läheisyydessä sijaitsevien pihapiirien alueista asuinalueilla A-4 varataan osayleiskaavan muutoksella muuhun käyttöön kuten maantien alueeksi LT-sekä tie- ja suojaviheralueiksi EV. A-4 -alueiden pienentyessä osayleiskaavalla ei kuitenkaan osoiteta muita muutoksia rakennuspaikkojen lukumääriin tai sijaintiin, joten vaikutukset rakennuksiin jäävät vähäisiksi. Välittömästi sillan itäpuolella varjostusvaikutus lisääntyy ilta-auringon suunnassa alueella A-4 kiinteistön 445-444-1-26 alueella kun LT-alue, ja silta rakenteineen laajenevat kattamaan osaa kiinteistöstä ja rakennuksen lähiympäristö koetaan aiempaa ahtaampana. Rannassa oleva sauna jää A-4 -alueelle ja voidaan säilyttää. Osayleiskaava antaa mahdollisuuden lunastaa läntisen osan kiinteistöä maantien alueeksi, jolla sijaistee yksi pihapiiriin liittyvä pieni talousrakennus.

Sillan länsipuolella asuinolosuhteet paranevat mm. sillan varjostusvaikutuksen vähenemisen myötä ja osayleiskaavan muutoksella mahdollistetaan aiemman loma-asuntoalueen RA-4 sijaan nykyistä laajempi asuinalue A, mikä voidaan rajata nykyisen kiinteistön 445-

444-1-36 (Brotorp) mukaisesti. Kiinteistön itäreunaa peittänyt LT-alueen osa poistuu. Merkintöjen muutokset selkiyttävät kiinteistön maankäyttöä voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna, sekä mahdollistavat sen rakennuksissa ympärivuotisen asumisen.

LT-alueille voidaan sijoittaa uuden sillan, kevyen liikenteen väylien ja eritasoliittymän runkorakenteita, tiealueita, pengerryksiä, melusuojausta, perustuksia ja muita vastaavia rakenteita. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön täsmentyvät näiltä osin tiesuunnittelun edetessä.

Osayleiskaavan muutoksella muutetaan yleiskaavan aluevarauksia ja merkintöjä seuraavien kiinteistöjen alueilla (ohessa keskeisimmät muutokset):

- 445-895-0-180 Saaristotien alue (LT-alue nimetään maantien alueeksi)
- 445-444-1-26 Sommarbo (länsireuna A-4-alueesta laajenee maantien alueeksi LT ja pohjoisnurkka muutetaan EV-alueeksi)
- 445-444-1-36 Brotorp (muutetaan A-alueeksi, aiempaa RA-4 -aluetta laajempi, LT-alue poistuu kiinteistön alueelta)
- 445-444-1-115 Vetenskapsparken (pohjoisnurkka muutetaan PK-alueesta EV-alueeksi)
- 445-444-1-137 (Vesialue) Vestergård (osa LT-alueesta muuttuu vesialueeksi W)
- 445-444-2-35 Metsäpirtti (muutetaan A-4-alue laajenevaksi LT- ja MT-alueeksi)
- 445-444-2-61 (Stenbrinken), eteläosa muutetaan A-4-alueesta MT-alueeksi ja tiemerkinnäksi)
- 445-444-2-72 Södergård (osa M-3-aluetta muutetaan EV-alueeksi)
- 445-444-2-80 Soinila (itäosa M-3-alueesta muutetaan EV-alueeksi ja tiemerkinnäksi)
- 445-444-2-83 Tomila (itäosa M-3-alueesta muutetaan EV-alueeksi ja tiemerkinnäksi)
- 445-444-3-0 Björkkulla (Eteläosa A-4-alueesta muutetaan EV-alueeksi ja tiemerkinnäksi)

Vaikutukset maisemaan

Osayleiskaavan muutokset maisemaan ovat voimassa olevaan osayleiskaavaan verrattuna vähäisiä. Laajennettu LT-alueen merkintä kattaa tällä hetkellä puuston peittämiä alueita Saaristotien varrella. Tiesuunnitelman mukaisen ratkaisun toteuttamiseksi tätä puustoa tullaan rakennustöiden aikana poistamaan ramppien penkereiden ja työmaan tieltä, mutta kasvillisuutta voitaneen istuttaa myöhemmin uudelleen. Laajennettu MT-alueen merkintä mahdollistaa lisäksi hieman aiempaa suuremman alueen käyttämisen pelto- tai vähäiseen metsätalouteen, sillä alue tulee määräyksen mukaan säilyttää avoimena.

Tiesuunnitelman sisällön ja oheismateriaalien perusteella myös tiesuunnitelman vaikutukset maisemaan, verrattuna vallitsevaan tilanteeseen, ovat kokonaisuutena vähäisiä. Mainittavana poikkeuksena tähän on muutosalueen kaakkoiskulmassa pääosin kiinteistön 445-444-1-26 alueella sijaitseva avoin kallio, joka on Turun maisemahistoriallisten karttojen perusteella määritelty maisemahistorialliseksi kallioksi. Osayleiskaavan muutoksen mahdollistamien tielinjausten ja bussipysäkin kulkuyhteyden toteutuessa, kallion lakialuetta voidaan joutua osittain louhimaan, mikä vähentäisi alueen maiseman historiallista merkitystä.

Vaikutukset arkeologisiin kohteisiin

Alueelle on tehty: **"Hessundin sillan arkeologinen vedenalaisinventointi 16. ja 17.5.2020 / Subreering Ammattisukellustyöt Oy"**. Paraisten Hessundin sillan kupeessa suoritettussa vedenalaisinventoinnissa kartoitettiin uuden sillan rakennustöiden varoalue muinaisjäännösten varalta. Ennen vuotta 1938 valmistunutta siltaa käytössä olleen lossin vedenalaiset laiturirakenteet määriteltiin "muuksi kulttuuriperintökohteeksi" ja paikannettiin kaava-alueen ulkopuolelta noin 50 m luoteeseen Hessundin sillalta. Muutoin alueella ei havaittu muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperinnöllisiä jäännöksiä. Uuden sillan toteutamisesta ei inventoinnin perusteella arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia muinaisjäännöksiin.

Vaikutukset liikenteeseen

Osayleiskaavan muutoksen tärkein laatimisperuste on mahdollistaa valmisteilla olevan tiesuunnitelman toteutuminen. Tiesuunnitelman sisällön ja muun oheismateriaalin perusteella osayleiskaavan muutokset ovat vaikutuksiltaan liikenneturvallisuutta parantavia verrattuna nykyiseen tilanteeseen. Alueen teiden liittymät Saaristotielle muuttuvat uuden sillan myötä eritasoliittymäksi, jossa Kalakouluntie johdetaan kulkemaan Saaristotien alta. Veistämönlahdentien, Suoniityntien, Kalakouluntien ja Koivupolun liittymät Saaristotielle muuttuvat kulkemaan kaarevien liittymäramppien kautta.

Kaavamuutoksen vaikutukset vesiliikenteeseen maankäytön osalta eivät ole mainittavia. Voimassa olevaan kaavaan verrattuna merkinnät mahdollistavat olemassa olevan, sillan ali kulkevan laivaväylän samalla tavalla kuin voimassa oleva osayleiskaava. Tiesuunnitelman tätä kaavamuutosta valmisteltaessa käytössä olleiden materiaalien perusteella siltaratkaisuihin ei pienennä sillan alituskorkeutta, eikä se kavenna sillan ali kulkevan veneväylän leveyttä.

Vaikutukset yhdyskuntatalouteen ja elinkeinoelämälle

Hessundinsalmen silta on Paraisten ainoa yhteys mantereelle. Maakuntastrategiassa ja maakuntakaavassa painotetaan siltayhteyden tärkeyttä alueen elinkeinoelämälle. Tämä osayleiskaavan muutos mahdollistaa siltayhteyden säilymisen tulevaisuudessa. Tällä perusteella voidaan osayleiskaavan muutoksen vaikutukset yhdyskuntatalouteen ja elinkeinoelämään arvioida olevan merkittäviä ja positiivisia.

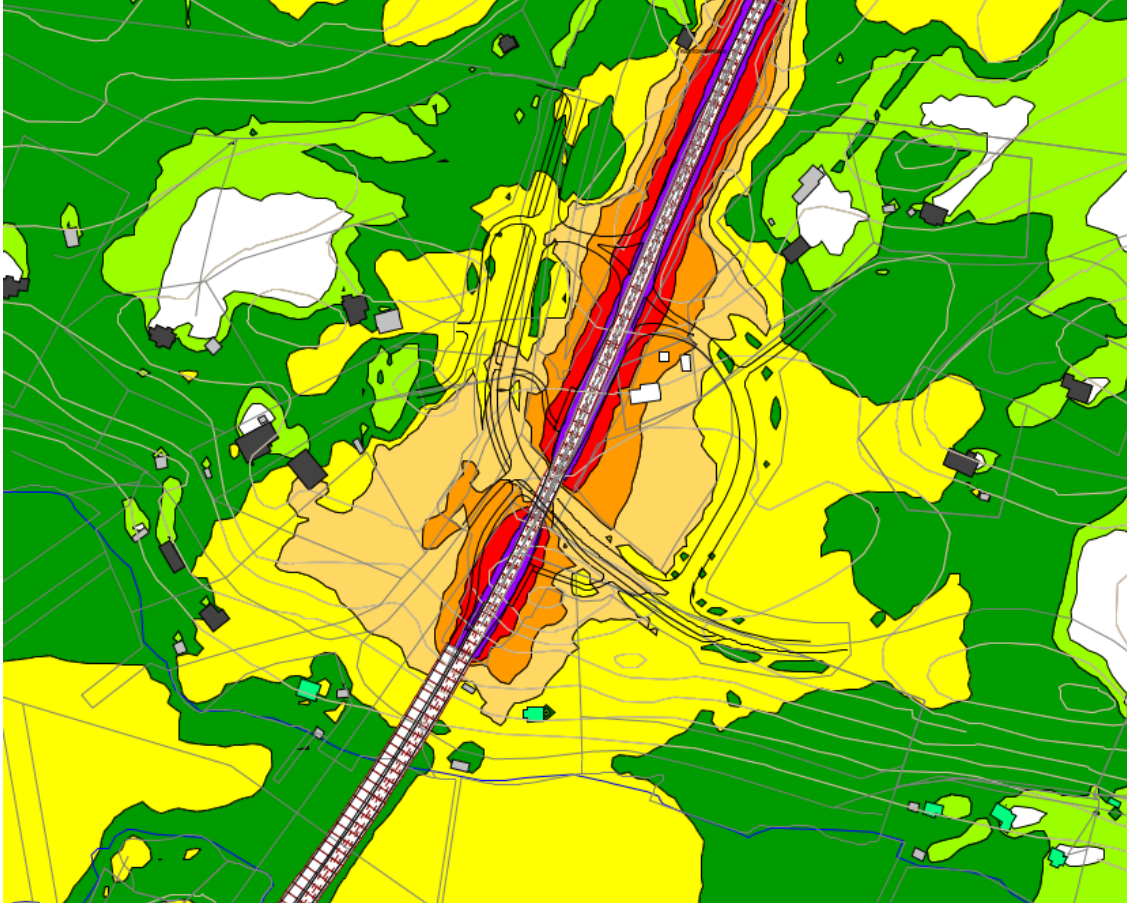
Vaikutukset ihmisten elinoloihin

Parantuva, turvallinen, uusi siltayhteys vahvistaa nykyistä maantieyhteyttä mantereelle pitkälle tulevaisuuteen, joten vaikutus asumiseen on laajemmin arvioiden nykyistä ja tulevaa, pysyvää ja loma-asumista vahvistava ja positiivinen.

Tielinjan ja sillan siirto idemmäksi parantaa asuinolosuhteita Saaristotien länsipuolella erityisesti kiinteistöllä 445-444-1-36 Brotorp. Sillan varjostusvaikutus on nykyistä pienempi. Tällä osayleiskaavan muutoksella selkeytetään kiinteistön käyttötarkoitusta ympärivuotiseen käyttöön.

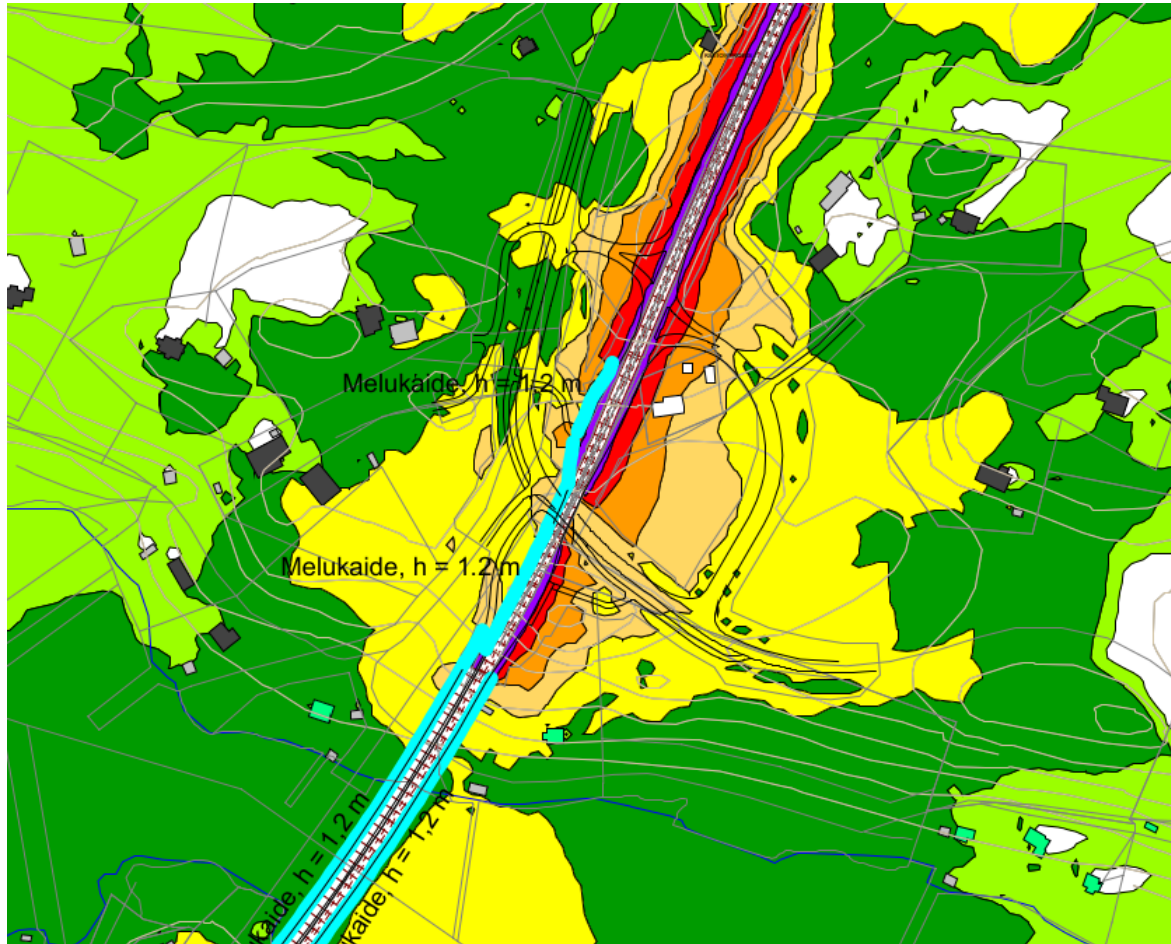
Tiesuunnitelman mukaisen tielinjan ja sillan siirto idemmäksi kiinteistön 445-444-1-26 (Sommarbo) päälle, heikentää asumisolosuhteita sillan itäpuolella ja poistaa asumismahdollisuuden kiinteistöltä 445-444-2-35. Lisäksi ratkaisulla on lieviä haittavaikutuksia pirstoen osia nykyisten asuinkiinteistöjen pihapiireistä.

Meluvaikutukset

Ote tiesuunnitelman yhteydessä laaditusta meluselvityksen kartasta, päiväajan ennustetilanne v. 2050 ilman meluntorjuntaa. Tummanharmaat rakennukset ovat nykytilanteen mukaan ympärivuotisen asumisen rakennuksia, vaaleanvihreät loma-asuntoja. Valkoisilla vyöhykkeillä päivämelun raja-arvot jäävät alle 45 dB eivätkä ylity vapaa-ajan asumiselle. Vihreillä ja valkoisilla vyöhykkeillä päivämelu jää alle 55 dB ja on tarpeeksi alhaista nykyiselle pysyväille asumiselle. Lähde: WSP Finland Oy

Kartta osoittaa, että valtioneuvoston määrittelemät päivämelun raja-arvot ylittyvät alueella useassa asuinkohteessa ilman meluntorjuntaa. Tästä syystä osayleiskaavassa esitetään meluntorjuntatarve -merkintä Saaristotien varteen kriittisissä suunnissa. Melutilanteen huomiointo ja toimenpiteet esitetään tarkemmin tiesuunnitelmassa.

Ote tiesuunnitelman yhteydessä laaditusta meluselvityksen kartasta, päiväajan ennustetilanne v. 2050 suunnitellulla meluntorjunnalla. Tummanharmaat rakennukset ovat nykytilanteen mukaan ympärivuotisen asumisen rakennuksia, vaaleanvihreät loma-asuntoja. Valkoisilla vyöhykkeillä päivämelun raja-arvot jäävät alle 45 dB eivätkä ylity vapaa-ajan asumiselle. Vihreillä ja valkoisilla vyöhykkeillä päivämelu jää alle 55 dB ja on tarpeeksi alhaista nykyiselle pysyvälle asumiselle. Nykyinen vapaa-ajan asunto rannassa sillan länsipuolella (vihreä) sijoittuu kaavaehdotuksessa pysyvän asumisen mahdollistavalle alueelle. Nykyinen vapaa-ajan asunto rannassa sillan itäpuolella (vihreä) sijoittuu pysyvän asumisen mahdollistavalle alueelle voimassa olevassa yleiskaavassa. Lähde: WSP Finland Oy.

Valtioneuvoston määrittelemä päivämelun enimmäisraja-arvo 55 dB on kaava-alueen asuinrakennusten piha-alueilla vähintään osalla piha-aluetta saavutettavissa esitetyn meluntorjunnan avulla (melukaide 1,2 m). Valkoisen asuinrakennuksen kohdalla, alueen käyttötarkoitus muuttuu maa- ja metsätalousvaltaiseksi kaavaehdotuksessa. Alueella ei sallita enää asumista, joten melun raja-arvoja ei tarvitse siinä kohteessa ottaa huomioon. Tien länsipuolella rannassa olevan rakennuksen ja kiinteistön alueella kaava muutetaan mahdollistamaan pysyvä asuminen. Nykyisen vapaa-ajan asuinrakennuksen (vihreä) muutos pysyvälle asumiselle on siten kaavan perusteella mahdollista, josta seuraa, että melun enimmäisraja-arvo 55 dB alittuisi kyseisessä kohteessa. Tien itäpuolella rannassa oleva rakennus on voimassa olevassa yleiskaavassa pysyvään asumiseen tarkoitettua alueella. Alueella oleva rakennus (vihreä) on nykyisin vapaa-ajan asuinrakennus. Kaavan tarkoittamana pysyvänä asuinrakennuksena melun enimmäisraja-arvo 55 dB ei ylittyisi rakennuksen itä- ja eteläpuolisilla piha-alueilla.

Edellä olevan perusteella arvioidaan, että kaavamuutosehdotus ei aiheuta merkittäviä haitallisia asumiseen kohdistuvia meluvaikutuksia. Tämä edellyttää, että meluntorjunta ratkaistaan esitetyllä tavalla ja että alueet toteutetaan kaavojen mukaisesti.

6. Osalliset ja osallistamisen järjestäminen

Osayleiskaavasta on MRL 63 § mukaisesti laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 24.9.2020), jossa on esitetty kaavoituksen eteneminen vaiheittain ja osallistamisen järjestäminen. Ohessa on kuvattu osalliset sekä osallistamisen toteutuminen osayleiskaavan muutoksen aikana. Toteutumista päivitetään kaavoituksen edetessä.

6.1. Osalliset

MRL 62 § mukaisesti osallisia ovat alueen maanomistat ja ne, joiden asumiseen, työnteeseen tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Maanomistajat

Saaristotien (Maantie 180) alueen omistaa suomen Valtio. Suunnittelualueen muut maa-alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Viranomaiset

Osayleiskaavan muutosta ohjaavat ja valvovat sekä lausuntoja antavat seuraavat viranomaiset:

- Kaupungin eri hallintokunnat
- Varsinais-Suomen liitto
- Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Varsinais-Suomen Maakuntamuseo
- Museovirasto
- Väylä
- Tukes
- Varsinais-Suomen pelastuslaitos
- Caruna Oy
- Puolustusvoimat

Yhdistykset ja yritykset

Alueella toimivat oppilaitokset ja yhdistykset.

6.2. Kaavatyön vaiheet ja osallistumisen järjestäminen

Osayleiskaavan muutoksen vireilletulo ja valmisteluaineiston nähtäville asettaminen

- Keväällä 2020 on selvitetty lähtökohdat ja perustiedot.
- Huhtikuussa 2020 kaavasta on käyty alustavia keskusteluita ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa.
- 24.4.2020 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistunut.
- 28.4.2020 Selostus valmistunut.
- 8.5.2020 Osayleiskaavan muutoksen luonnos (kartta ja määräykset valmistunut).
- 6.5.2020 Valmisteluaineisto (osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kartta- ja määräykset sekä kaavaluonnoksen selostus) käsitelty rakennus ja ympäristölautakunnassa nähtäville asetettavaksi mielipiteitä ja alustavia lausuntoja varten.
- 14.5.2020 viranomaisneuvottelu.
- 11.6.2020 alkaen, valmisteluaineisto on ollut nähtävillä.
- 14.8.2020 saatu lausunnot valmisteluaineistoon.
- 19.10.2020 vastineet valmisteluaineistoon saatuun palautteeseen valmistuneet.

6.3. Muutokset valmisteluaineistoon

Palautteen perusteella laaditut keskeisimmät muutokset kaavakarttaan ja määräyksiin ovat seuraavat:

- St -merkintää "Seututie" pelkistetty kaavamääräyksiin.
- Yt -merkintä "Yhdystie" korvattu määräyksissä merkinnällä "Tie".
- Lisätty yleismääräys: "Maantien silta sijoittuu kulttuurihistoriallisesti paikallisesti arvokkaalle alueelle. Rakentaminen ja ympäristöhoito tulee sopeuttaa alueen maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin, suosimalla siroja, ympäristöä mahdollisimman vähän varjostavia rakenteita, vapaita vesistönäkymiä sekä läpinäkyviä meluntorjuntarakenteita.
- Veistämönlahdentien rajaaminen maantien (LT) ja kaava-alueen ulkopuolelle.
- EV-alueen laajennus sillan itäpuolella kattamaan kulku bussipysäkeille.
- "Kevyen liikenteen reitti" -termi muutettu muotoon "Kävely- ja pyöräilyreitti".

Keskeisimmät muutokset selostukseen ovat seuraavat:

- Luontovaikutusten arviointia täydennetty luontoselvityksen perusteella.
- Meluvaikutusten arviointeja on täydennetty.
- ”Kaavan toteuttaminen” -osiota täydennetty Puolustusvoimien lausuntoon perustuen.
- Kaavoitettavan alueen ja sen lähiympäristön kulttuurihistoriallisten arvojen kuvausta on täydennetty Turun museokeskuksen lausuntoon perustuen.
- Tielinjaus- ja siltavaihtoehtojen vertailun ja valinnan johtopäätökset lisätty selostukseen.
- Vaikutusten arvioinnit arkeologisiin kohteisiin, kalastoon ja pilaantuneisiin maihin lisätty.

7. Kaavan toteuttaminen

Kaavan toteuttaminen edellyttää yhden asuinrakennuspaikan poistamista sekä tiejärjestelyiden, sillan ja niihin liittyvän meluntorjunnan toteuttamista esitetyn mukaisesti.

Saaristotien kulkuyhteys tulee olla käytettävissä rakennustöiden ajan. Rakennus- ym töitä tehtäessä tulee huomioida alueella ja sen läheisyydessä mahdollisesti olevat kaapeliliinat.

Mikäli rakennushankkeen kuluessa alueella havaitaan mahdollisia muinaisjäännöksiä tai irtaimia muinaisesineitä, tulee työn toteuttajan ottaa välittömästi yhteyttä Museovirastoon (Muinaismuistolaki 14§, 16§ ja 20§).

8. Yhteystiedot

Kaavatyön aloittamisesta on ilmoitettu kaupungin verkkosivuilla ja Paraisten Kuulutukset (PK) – lehdessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä kaupungin verkkosivuilla www.parainen.fi ja kaavoitusyksikön ilmoitustaululla.

Mielipiteet ja muistutukset sähköpostiosoitteeseen

rakennus-ymparistolautakunta@parainen.fi

tai postitse, osoitteeseen

Paraisten kaupunki,

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Rantatie 28, 21600 Parainen

9. Tausta-aineisto

Linjaus- ja siltavaihtoehtojen vertailu 23.10.2020 /Varsinais-Suomen ELY-keskus /WSP Finland Oy

Vastineet valmisteluaineistoon saatuun palautteeseen /19.10.2020 /WSP Finland Oy.

Hessundin- ja Kirjalansalmi, Parainen Ympäristötekkinen tutkimusraportti. Varsinais- Suomen ELY-keskus 5.10.2020.

Parainen Hessund luontoselvitys 2020 /1.10.2020 /Ympäristötutkimus Yrjölä Oy.

Maantien 180 parantaminen Hessundinsalmen kohdalla, tiesuunnitelma, Parainen, melu- selvitys / Varsinais-Suomen ELY-keskus / WSP Finland Oy (Liite 1, kartat 10.8.2020).

Hessundin sillan uusiminen, Kalatalousselvitys, Kala- ja vesijulkaisu nro 293, 10.7.2020 /Kala- ja vesitutkimus Oy.

Hessundin sillan arkeologinen vedenalaisinventointi 16. ja 17.5.2020 /Subreering Ammat- tisukellustyöt Oy.

Kooste alueen rakennusten ja maisemahistorian inventoinneista Turun museokeskus / 2020.